

Tiếng ăn cắp trong tự-diển nước nào cũng có không phải riêng gì ở tự-diển Annam.

ĂN CẮP

Từ ngày nay, Annam may khỏi mang tiếng ăn cắp nữa. — .. .

Người Annam ta ngày xưa ở một mình một cõi, ít giao thiệp với người khác giống, nên dù có ai đánh riêng gì xin nó cũng không nói ra. Lần này ở chung với người Pháp, Annam ta mới xuất hiện ra bờ cõi đất Tàu, là lần đầu nói lão và An cắp. Xem nhiều sách các người ngoại quốc: sheep và xú là thi hầy luôn luôn nói dâm đãng ba đều kỵ.

Cái gì thi chịu kỵ. Nhưng cái gì tên cũ lại thi cũng không thể bùm miệng mà chịu được. Khi đây, chúng tôi có dịp se nói sét. Hôm nay xin nói qua về sự ăn cắp.

Công tôi có điều là: biện bộ về sự mang tiếng ăn cắp của người Annam, song chúng tôi nghĩ mình nói kỵ là gì để sửa sang không mạnh bằng mực lời của người kỵ là người đã phê bình chúng là kỵ. Lần này chúng tôi cũng nên tuyên ngôn rằng đây nói « Annam » phản minh, cho không phản lén là mà ăn cắp.

Bao « La Presse Indoctimoise » ngày 20 có bài đề là « Do l'ouest c'est aux Annamites » tức giá kỵ là N. nói dài luogo như vậy:

« Nhiều người nói người Annam luôn luôn kinh diệt phản bội các người em, và là kỵ là kỵ của phản cãi cợ mới được. Tôi cho rằng những người phản loạn như vậy là do học cái tư cách kỵ là bỉ bẹp mà phản loạn. Vì phản loạn ngược Tày giao thiệp với Annam là chỉ giao thiệp với bồi bẹp mà thôi, rồi tay đó mà khai luogo ra. »

Noi vây rõ tac giả kỵ là một chuyện. Số là ông kỵ (kết già) hằng ngày đi xe kéo của một tên em là kỵ. Một hôm, tên em là mượn của ông 2 đồng bạc. Ông sau mực, sau 2 đồng bạc đem mua sợi tang rái. Ông vào làng tên em là mượn rồi, eat luogo. Không ngờ mồi ngày đến giờ ông đi, tại là ông em là đẻ tên em là mượn mượn, mà không lấy tên mượn, eat đến ngày từ hồi hai đồng bạc ấy.

Sau rốt eng ta kết luận rằng: « Tôi không thấy một tên em là kỵ mà cao cả người Annam đều là thành con kỵ, nên vây thi tôi cũng kinh diệt như mấy người kia nhưng thấy bợp bồi bẹp hay là kỵ là kỵ của người Annam là không thiệt thê. Nhưng tôi tưởng rằng, khi người ta tin cậy mình thì mình không nên phụ người ta, cái lòng cảm kích đó ngay Annam cũng khen gi người nước nào, mà hoặc giả lại còn hơn ta. »

Ông N. nói như vậy thiệt là ông b. nh lâm. Kudging phải thiệp đồng làm trang-sa không sống cho mình mà mình không đón nói phết. Nhót là sau

đang trich atriug người kia vì thấy tại bồi bẹp mà nói xấp nháp cả người một nước, thi thật là đáng dân biết bao.

Thật vậy, hồi đầu người Pháp mới đến xá này, thi thiết atriug số dịp nào mà gần đeoys người tri thức và hàng quán là Annam Bấy giờ hảng người kỵ.

só vẫn đâu mà gần đeoys? Chúng tôi đeoys quyết rằng cho hàng xá này hảng người kỵ, và người luogo thiệp, mà ở đâu cũng có kỵ bồi luogo,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Lý-thường-Kiệt

Lý thường Kiệt tự là Hy liệt, người huyện Thọ xương (tức là thành phố Hanoi bây giờ). Người có tài, gồm cả văn và Lục đầu, xuất thân làm thái giám. Đến đời vua Nhân-tôn nhà Lý, lên đến chức Thái úy.

Bấy giờ nước Chiêm thành đều khuấy phá đất Nghệ An, vua sai Thường kiệt cầm quân đi đánh. Thường kiệt đánh quân Cham lui về mải, lấy được ba châu là Bố-chánh, Địa-ly và Ma-linh. Người bèn sai về lấy địa đồ ba châu ấy đổi tên Địa-ly làm phủ Tân-binh Ma-linh làm Minh-linh, và đem dàn dảng ngoài vò lấp nghiệp ở đó. Ba châu ấy tức là đất Quảng-binh, Quảng-trị bây giờ.

Sau đó vua Nhân-tôn nhà Tống sai Thanh-khai, Lưu-lòng ra coi Qui-châu có ý dồn ngoặt nước ta. Vua nhân-tôn bèn sai Thường kiệt đến quân di cư lại quân Tống. Thường kiệt đánh thắng sang nước Tần, lấy được châu Khâm-châu Liem và vây châu Ung giết hại binh lính nhà Tống đến 10 vạn người.

Năm sau, vua Tống sai Quách-Quí làm chiêu thảo sứ, đem 9 viên tướng, chia đường di sang hội với nước Chiêm thành, nước Chon lập để khuấy ubiều nước ta.

Vua lại sai Thường kiệt di đánh, đánh trận nào, thắng trận ấy, quân Tống phải bỏ ma chạy về.

Khi ấy, người xứ Nghệ-an là Lý giặc nỗi loạn, Giác có yêu thuật, làm cho cỏ cây biến thành binh mã.

qua quân đánh mãi không tru được. Thường kiệt bấy giờ đã ngoài 70 tuổi, tinh nguyễn xin đi đánh, thi dẹp tan được đám giặc ấy.

Nhà cóenburg công to ấy, Thường-kiệt mới được phong là đại vương và sau khi chết được phong làm phuộc thần. Mùa nghỉ xứng đang lâm, vì Thường-kiệt trước đã mở rộng đất-dai cho nước nhà, sau lại đánh đuổi quân của ba nước một lần, thì thật là xưa nay ít có vậy.

Có lẽ nhân-vật nước ta từ xưa đến nay, Lý-thường-kiệt là bậc nhất.

8. Gia-long Đế

Đức Gia-long là con thứ ba đức Hưng-tổ, và là cháu đứa Đệ-tân. Buổi ấy đức Đệ-tân đương nối nghiệp chùa & Thuận-hòa, trong có quyền thần là Trương-phuộc Loan, ngoài có bọn Tây-sơn nổi loạn ở phía nam, tướng Trịnh là Hoàng-núi-Phuộc xâm lấn ở phía bắc, có nghiệp nhà Nguyễn coi ra nguy ngập lâm. Khi Thuận-hòa bị thất thủ thì người theo đức Đệ-tân ra chạy.

Sau đức Đệ-tân bị nạn, người phải trốn tránh mãi, cho đến năm 1779 thì người nhà nổi nghiệp chùa ở Saigon.

Bấy giờ thế giặc Tây-sơn lùng lút lâm, người đánh敗 với chúng mà bị thua huai, rồi thành Saigon bị mất về tay Tây-sơn. Sau khi phục được, nhưng lại mất lần nữa, người phải chạy ra Phu-quốc-dảo để lánh nạn.

Bấy giờ người nghe có cỗ

đạo Ba-da-Lộc là tay có tài

bèn mòn tay cung bắn việc

nước, rồi gọi con trai là

đóng cung Cảnh-phuông

ay đậm súng Tây cau viện

binh. Còn chính mình

Gia-long thi chạy qua Xiêm

Ở Xiêm, người có giúp

vua Xiêm đánh tan dứt giặc

Miền-diện. Vua Xiêm có

đem quân viễn người đánh

với Tây-sơn, song bị thua.

Bộ hòn ba năm, Bá-da-

Lộc đưa Đông-cung Cảnh

về nước tuy bén Tây không

có viễn binh sang, nhưng

nhờ đó người biết đường

mua tàu mua súng mà đánh

lại Tây-sơn và thắng luôn

mấy trận.

Năm Tân-dậu, người kèn

quả ra khôi phục được

thuộc-hoa, từ đó đánh trả

ra đường ngoại, diệt Tây-

sơn định Bắc-hà, rồi nhử

thông cả nam-bắc.

Năm sau người lên ngôi

biên-tứ, đặt hiệu là Gia-long

biểu nước là Việt-Nam.

Đức Gia-long có công rất

lớn đối với nước ta. Vì người

chẳng những dẹp yên loạn

lạc, làm che dân được ăn

yêu-ôn, mà lại mở thêm

đường sáu tỉnh Nam-ky, khiến

cho bờ cõi nước Nam minh

thêm rộng ra.

Có lẽ nhân-vật nước ta từ

xưa đến nay, Lý-thường-

kiệt là bậc nhất.

9. Tô-biên-Thành

Tô-biên-Thành làm quan dưới vua Anh-tôn nhà Lý, có tài gồm cả văn và, có công đánh p'á Ai-lao và Mol-Ngưu-hồng; lại nỗ lực được dâng giặc Thành-Lợi, nên thăng đến chức thái úy.

Bấy giờ nước Chiêm thành dồn khuấy phá đất Nghệ-An, vua sai Thường-kiệt, cầm quân đi đánh. Thường-kiệt đánh quân Cham lui về mải, lấy được ba châu là Bố-chánh, Địa-ly và Ma-linh. Người bèn sai về lấy

địa đồ ba châu ấy đổi tên

Địa-ly làm phủ Tân-binh

Ma-linh làm Minh-linh, và đem

dàn dảng ngoài vò lấp nghiệp

ở đó. Ba châu ấy tức là đất

Quảng-binh, Quảng-trị bây

giờ.

Sau đó vua Nhân-tôn nhà

Tống sai Thanh-khai, Lưu-

lòng ra coi Qui-châu có ý

dồn ngoặt nước ta. Vua nhân-

tôn bèn sai Thường-kiệt

đến quân di cư lại quân

Tống. Thường-kiệt đánh

thắng sang nước Tần, lấy

được châu Khâm-châu Liem

và vây châu Ung giết hại

binh lính nhà Tống đến 10

vạn người.

Năm sau, vua Tống sai

Quách-Quí làm chiêu thảo

sứ, đem 9 viên tướng, chia

đường di sang hội với nước

Chiêm thành, nước Chon

lập để khuấy ubiều nước ta.

Vua lại sai Thường-kiệt di

đánh, đánh trận nào, thắng

trận ấy, quân Tống phải

hở ma chạy về.

Bấy giờ người nghe có cỗ

đạo Ba-da-Lộc là tay có tài

bèn mòn tay cung bắn việc

nước, rồi gọi con trai là

đóng cung Cảnh-phuông

ay đậm súng Tây cau viện

binh. Còn chính mình

Gia-long thi chạy qua Xiêm

Ở Xiêm, người có giúp

vua Xiêm đánh tan dứt giặc

Miền-diện. Vua Xiêm có

đem quân viễn người đánh

với Tây-sơn, song bị thua.

Bộ hòn ba năm, Bá-da-

Lộc đưa Đông-cung Cảnh

về nước tuy bén Tây không

có viễn binh sang, nhưng

nhờ đó người biết đường

mua tàu mua súng mà đánh

lại Tây-sơn và thắng luôn

mấy trận.

Năm Tân-dậu, người kèn

quả ra khôi phục được

thuộc-hoa, từ đó đánh trả

ra đường ngoại, diệt Tây-

sơn định Bắc-hà, rồi nhử

thông cả nam-bắc.

Năm sau người lên ngôi

biên-tứ, đặt hiệu là Gia-long

biểu nước là Việt-Nam.

Đức Gia-long có công rất

lớn đối với nước ta. Vì người

chẳng những dẹp yên loạn

lạc, làm che dân được ăn

yêu-ôn, mà lại mở thêm

đường sáu tỉnh Nam-ky, khiến

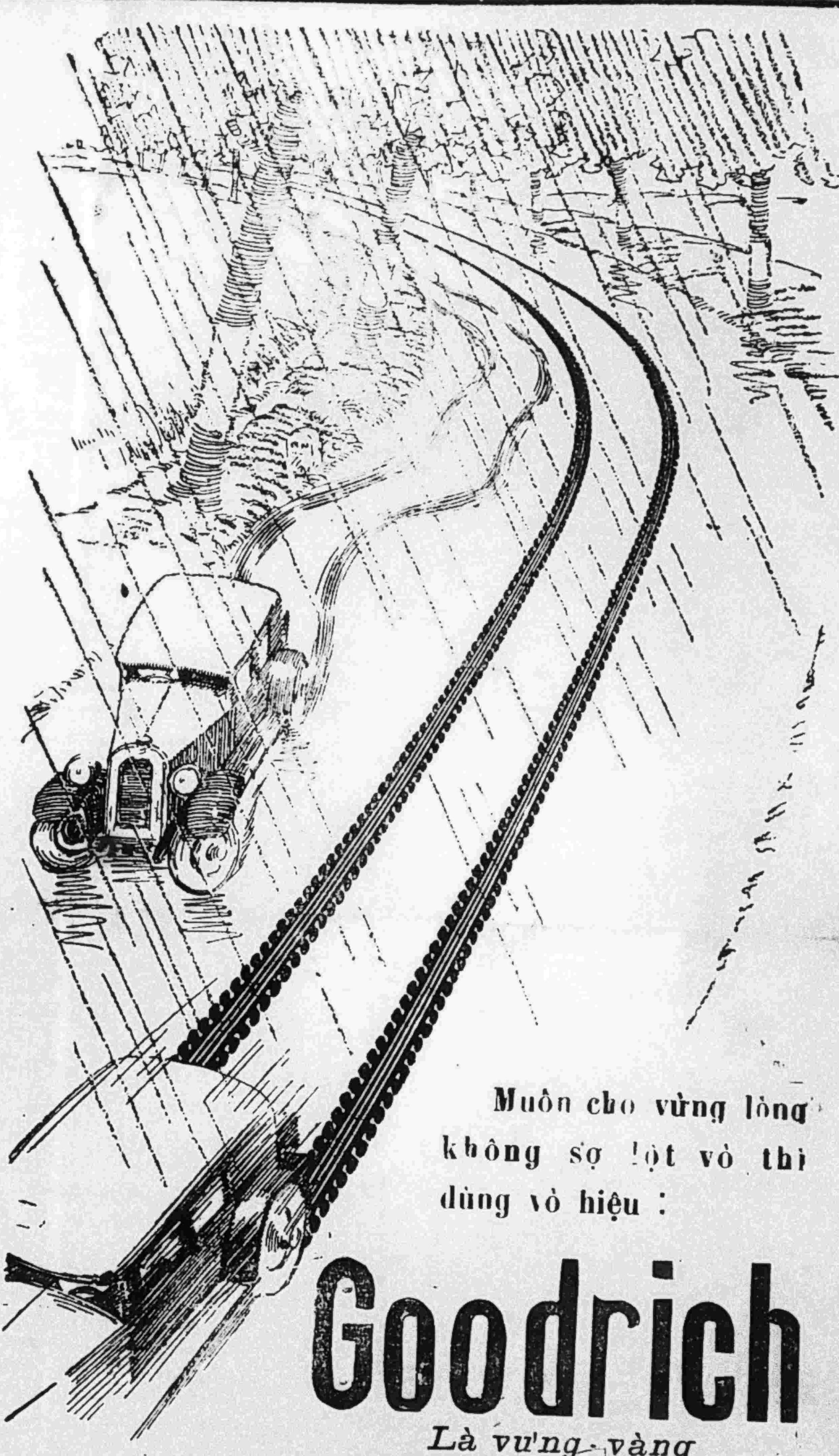
cho bờ cõi nước Nam minh

thêm rộng ra.

Có lẽ nhân-vật nước ta từ

xưa đến nay, Lý-thường-

kiệt là bậc nhất.

Muôn cho vùng lồng
không sợ lột vỏ thi
dùng vỏ hiệu :

Goodrich

Là vung vàng

Sté Fse B. GOODRICH 221, Boulevard de Valmy, COLOMBES (Seine)

Làm đại-lý khắp cõi Đông-Dương

Hàng L'UNION COMMERCIALE
INDOCHINOISE ET AFRICAINE
SAIGON — HAIPHONG — TOURANE

Xin hỏi giá thường ở các tiệm nghành của Bón hiệu.

INSTITUTION "HUYNH-TÂN"

nos 204 à 214 Rue Legrand de la Lirage — SAIGON

Téléphone N. 480

Kính cung quý ông quý, Bán động hay : Tôi mới mua lại cửa hàng Nguyễn-p'un-ting, góc trường Cố-Nhưng-Học-BUƯNG. I i-dương sửa soạn lại cửa hàng theo cách vệ sinh, có M. Huynh-khuong-Ninh giúp sửa lo lán việc trường và việc học hành lại hẳn hoi. Có thầy Langs và Annam tung trai việc dạy giáp nêu các em sẽ học mau túc-pát, cảng kẽm cõi trường ông

M. Huynh-khuong-Ninh ở Saigon.

Bán trường sẽ mở lớp 1eme année tới 2eme année, như có

học trê lớp khác đồng, tại Lớn-truong cũng khai lớp do nứa

Tôi k' b' g' dám k'ho' n'hiều' d'eu, chỉ xin quý ông quý ba trường d' n

de n' trẻ em' lại học. Bán trường sẽ tận tâm tận lực cho lán cho tr

em học mau lán k'ea.

Kính đến

HUYNH-TÂN-NĂNG

Thái-Bình-Dương

Ô Saigon số 47

Rue Colonel Grimaud

Mà làm theo giá bán lẻ, chuyên-

món nghe họa đơn dùng, rồi bình

nhỏ ra lớn, Ông-bé xэм 10 : 4\$00.

Làm lớn hơn toé cho màu xin

vết thư thương nghe.

Còn dùng

người thay mặt dặng lanh binh

đe các nơi tinh xa, cho tiền bué-bồng

rất nhiều.

Thị-Trường tiêu-túc

GIÁ BẠC
Ngày 24 September 1929. 10.80

GIÁ LỎA

Ngày 24 September 1929 (khoảng 100 kilos)

Vinhlong..... 8.82

Soc... 9.04

Yen... 9.11

Cambodge, thô trắng..... 9.29

Cambodge, thô đục..... 9.65

GIÁ GẠO (khoảng 100 kilos)

Gạo nếp 1.00

Gạo sú 1.00

Gạo sú 1.00

TIN TÀU

Bến (t.)

Ô PHÁP SANG

Cdt Magas 28-9

Cap Padarao 28-9

Andre lebon 1-10

Compiègne 11-10

TAU VÀ NHỰT

Sphinx 27-9

Ô HÀC VỎ

Boujivalle 26-9

Ambroise 1-10

G. G. Roume 29-9

Tin chay

SANG PHAP

Pelbo 26-9 5 h.

Bougivalle 27-9

Sphinx 30-9

Ambroise 5-10

TRUNG VÀ BẮC

Comma daot Magas 1-10

Cap Padarao 1-10

TAU VÀ NHỰT

Andre lebon 3-10

1929

Pham-van-Vinh Directeur

Tại nhà binh NADAL

Có cần dùng nhiều người thi binh
để làm cùn hiết làm nghề hàn - ho
với và chủ phải biết lo giấy bromate
hiện lượng lớn, có lô ngày - và khả
dược, ai muốn xin thi do nơi mìn
bán số 119-120 đường Catinat
Saigon.

Cochinchine-Garage

N° 1 Rue Verdun Saigon.
Téléphone N° 791

Có thể thi làm nghề sửa đồ
các thứ máy xe hơi.

Có thể làm dynamo, bình
accus và magneto.

Có thể thi làm nghề sửa đồ
máy theo kiểu mìn.

Linh day thi chauffeur c' o t'oi
c' o gify thi: giá rẻ và mau thành
nghe. Công việc làm cần thận và
mau mắng.

Châ-nhon kinh cáo

Bón-hiệu

có lính cũ
cùng sirs
nhà và phò rất kỹ chất chén

Có bán đồ đồ chén dọn
trong nhà theo kiểu kim thời:
như là tách, bát, gốm, gốm
đồng, gốm sứ, gốm sứ,
rắn ván... toàn là đồ bền An,

Mỹ chở qua rất tốt mà giá rẻ.

Qui khách có cần dùng món
chi, xin mời đến tiệm chúng
tôi chọn lựa menu hay k'ông

chung tôi sẽ sang đến từ 15

Bóng-Thái-Hàng

N° 51 Quai de Belgique

(Gần chợ Ông-Lanh)

BÁN

một con ngựa kiêm
một con ngựa hổ,
số một cái xe Citroën số trên
9000 - Máy tốt, đồ đạc xin don nơi
trung Hoang-iy, 82 Bd Kébemer
Saigon.

Muôn bán

Một cái xe Citroën số trên
9000 - Máy tốt, đồ đạc xin don nơi
trung Hoang-iy, 82 Bd Kébemer
Saigon.

Nhà Bảo Sanh

Một lô 10' à đường Pa muroi
(Colonel Grimaud)
Số nhà 29 - ngay chỗ gác xe
đến khi.

Phố lầu mới cắt cửa chù H'a.
Nơi chỗ chờ mới Saigon ngô
qua liên tháp

Kinh cung qui ứng qui bá.

Chúng tôi mới lắp bộ tết

phòng để bảo hành thất hành rẽ

và sạch sẽ còn là mới rẽ theo

cách vệ sinh thất hành phổ

tô toàn gác h'ông, cũng là giường

mùi, niêm, drap và quần áo rất

lên tinh sạch và cách bảo dưỡng

đang sóc rất kỹ an, vì l. người

mu có bằng cấp tốt nghiệp, đã

giúp việc cho nhà nước lâu

năm, xin phép ra lập nhà bảo

hành thô dù rất rách rẽ.

Xin thỉnh qui bá, qui có, khi

nhó rảnh nhàn du di hóng mát,

xin d'got ngope đến nhà bảo

hành chung tôi xem chờ. Át vừa

lòng lâm.

Kinh thịnh

Nguyễn-thị-Hai

Mu có bằng cấp tốt-nghiệp

Tiệm bánh tây danh tiếng

31.33. Rue Sabourain Saigon
làm đồ thi bánh paté, Sande-
wicks, bombe glacée thường
ngày và đồ diêm tam, đồ giòi
lao. Bao làm các tiếc trá, tiếc
ruou và làm các thứ bánh lòn
nhô rỗ bóng, rỗ e' & dùng theo
tham tiếc. Xio qui khách tới
tiệm tôi thi động vừa lòng
không sai.

Kinh cáo

Nguyễn-vân-Dắc

Xin lưu ý

Nguyễn-vân-Đương

Cựu Kinh-lô sở khám đại

Kinh-ty ngope ngope

Linh de đất, phân ranh,

chia đất, ván ván... Rạch-

giá Ville

Tiệm chụp hình

Mý-Quang

93 rue Georges Guynemer Saigon

Kinh cung chung qui vi xin lưu y.
Bồn hiệu chụp hình đák, tối và
màu, át khék lai linh giá thiệt rẽ.

Trong tiệm có bán đủ đồ; kính,

giấy, carton, nước thuốc để rửa

và dà các món dùng trong cuộc

đã chụp hình.

Châ-nhon kinh cáo

Salon de thé

Nguyễn-cử-An

27 Rue Sabourain Saigon

Nguyễn tôi mới sang một tiệm
bán bánh tây, các thứ đồ giải

lao. Mỗi bữa ban mai có bán

đồ diêm tam cho qui ứng qui

thay dùng. Trưa có bán nhiều

nón ăn khác nữa.

Cái xio qui ứng qui thay
giúp đường thương mại tối đa
thanh hành thi tối rất thán

đám. P. S. - Tảng lầu cầu tối cho

nuôn oøy ai muôn xin đến

thương ngope.

Châ-nhon kinh cáo

Muôn bán

Một cái xe Citroën số trên

9000 - Máy tốt, đồ đạc xin don

nơi trung Hoang-iy, 82 Bd Kébemer

Saigon.

Phạm-bà-Huyền

Transitaire

Adress: 106
Téléphone N° 281

Transit en Douane, Transports, Bagages, Expéditions

Déboulement.

Fournisseur de Plantations: — Manteaux, Chapeaux, Nattes,

Vêtements de coûtes Tabac du Tonkin Poissons secs, etc...

Lâm Đại lý báu sít: — Hano-Bắc, các thô ghé kinh Thành.

Vămarg, — N'đo, trá bông sít giáp, giáp đàu và các thô-hoa Bắc

Ký cung Trung-Ký.

Hàng báu thô tốt, giá bình rẽ nhiều, & xa xin biếu tho

thuong ngope.

TRƯỜNG
Nguyễn-Văn-Mùi

10, Rue Martin des Pallières, 10
Nang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa dạy: 1. chuyên môn,

và 1. quý tráng những học sinh của

bản trường khi chung hòa số đông

thành là. Nếu hội quái muốn đăng

nhập học, xin đến tại trường với

each đó thi biet.

Chuyên dạy khoa

hàng năm thường mai, Thu

carinh số sách pha buôn kiếm cho

lo lô, das cách khói sự sút Lô

lô bay ban ngày mỗi h'our 12 g'ò

đến 3 giờ rưỡi. — Cảnh may viết và

cá h'ong may in nhô trong nhà

buôn. Các cách thức cản kip, cách

đầu nhung khay to nhà buôn, luật

nhà nước, ngân hàng, v.v.

Vết thu đón trang theo nhà

buôn và cách làm b'ao trang

nhưng to nhà buôn trong

nhà buôn và các

những bài ch'or

nhưng bài

